

**ASPECTE SEMNIFICATIVE ALE COLECȚIEI DE CARTE
A PROFESORULUI UNIVERSITAR MIRCEA IONIȚĂ
ÎN BȘ USARB**

SIGNIFICANT ASPECTS OF MIRCEA IONIȚĂ 'S BOOK COLLECTION

Margarita IULIC¹, Valentina VACARCIUC²

Abstract: Acest articol prezintă informații despre colecția particulară „Mircea Ioniță”, instituită în anul 2020, în colecția Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, localizată în acces liber, sala de lectură nr. 4. Mircea Ioniță, dr în științe filologice, și-a desfășurat activitatea la Facultatea de Limbi străine a USARB, catedra de Limbi romanice. Colecția însumează 447 de documente adunate cu mare grijă și inspirație. Majoritatea volumelor țin de lingvistică generală, gramatică, literatură, critică literară, traductologie; celelalte sunt din alte domenii ale cunoașterii: filosofie, psihologie, sociologie, științe reale, medicină, artă și istorie.

Cuvinte-cheie: profesorul Mircea Ioniță (1941-2002), colecția particulară „Mircea Ioniță”, Limba și literatura franceză, valori bibliofile, cărți cu autograf, lucrări din diverse colecții și edituri

Abstract: The phenomenon of private collections from Scientific Library of „Alec Russo” Balti State University has not yet been studied in depth. This article presents information about the private collection „Mircea Ioniță”, established in 2020, in the collection of the Scientific Library USARB. „Mircea Ioniță” collection is located in free access in the reading room no. 4 Documents in foreign languages, the collection of which consists of 447 documents. This important private collection follows in the tradition of the grand and great collections in the Library, bringing together books that includes a quintessential landscape of reading room. The fields of activity of the university professor „Mircea Ioniță”, senior lecturer, associate professor, doctor, who carried out his didactic and scientific activity at the French Language Department, currently the Romanian Language and Romance Philology Department of USARB, as well as the high intellectual culture are reflected in the collection of books collected with great care and inspiration. Prestigious collections usually attract more attention to the study of languages: linguistics, grammar, literature, literary criticism, translation studies. Some of the books are from other fields of knowledge: philosophy, psychology, sociology, real science, medicine, art and history.

Keywords: Professor Mircea Ioniță (1941-2002), private collection „Mircea Ioniță”, French language and literature, bibliophile values, autographed books, works from various collections and publishing houses

Colecția particulară „Mircea Ioniță” a fost instituită în Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți în luna ianuarie 2020 în colaborare cu Angela Coșciug, conferențiar universitar, doctor, Catedra de limba română și

¹ Bibliotecară, Secția de Relații cu Publicul, Biblioteca Științifică USARB, ritaiulic1@gmail.com

² Bibliotecară, Secția de Relații cu Publicul, Biblioteca Științifică USARB, valentinavacarciuc62@gmail.com

Tradiție și noi paradigme de cercetare în biblioteconomie

filologie romanică. Colecția a fost oferită în dar Bibliotecii Științifice USARB de către soția regretatului lingvist Mircea Ioniță.

Elena PRUS, doctor habilitat, profesor universitar a Universității Libere Internaționale din Republica Moldova afirmă că: „Printre intelectualii de marcă care au contribuit la formarea conceptosferei intelectuale bălțene, savantul Mircea Ioniță este o personalitate de elită. Personalitate complexă și filolog desăvârșit, pentru care gramatica era filozofie și poezie, el și-a transformat meseria în destin și a creat o școală și o tradiție de referință în domeniu.”

Savantul Mircea Ioniță (03.08.1941, Sturzeni – 28.12.2002, Bălți) a fost lingvist vestit în arealul științific universitar nu numai în orașul Bălți, în Republica Moldova, ci și în afara țării. A studiat la Facultatea de Limbi Străine, specialitatea limba franceză/limba și literatura română a Institutului Pedagogic „Alecă Russo” din Bălți (1962). Mircea Ioniță, dr. în științe filologice, conferențiar universitar, și-a desfășurat activitatea didactică Catedra filologie franceză (1962-2001), Șef la Catedra limba franceză (1964-1965), Șef la Catedra filologie franceză (1987-2000). Dr. Mircea Ioniță este autor a 3 monografii, 7 manuale, 5 traduceri, peste 50 de articole științifice. Subiectele de cercetare în activitatea sa științifică au fost diverse: teoria și practica traducerii, lingvistica generală și cea discursivă, psiholingvistica, gramatica, semiotica, hermeneutica.

Volumele din colecție, adunate cu grijă cu grijă și inspirație, vorbesc despre o prodigioasă acrivitate științifică, precum și de o cultură intelectuală generală..

Colecția „Mircea Ioniță” este localizată în acces liber în sala de lectură nr. 4 Documente în limbi străine, însumând 447 de exemplare în 384 de titluri, din care cărți – 340 ex. / 327 titluri, anale ale instituțiilor de învățământ superior – 12 ex., autoreferate – 36 ex., reviste – 59 volume / 9 tiluri. Colecția este constituită din diverse tipuri de publicații, din care prevalează documente științifice – 315 doc./ 70%, urmate de beletristică – 65 doc. / 15%, și documente didactice – 67 doc. /

Tradiție și noi paradigme de cercetare în biblioteconomie

15%.

Structura colecției pe limbi este prezentată în felul următor: limba franceză – 202 ex., limba rusă – 215 ex., limba română – 21 ex., limba engleză – 6 ex., limba germană – 2 ex., limba spaniolă – 1 ex.

Conform anilor de publicare Colecția „Mircea Ioniță” include perioada secolelor XX-XXI:

1900-1959	1960-1969	1970-1979	1980-1989	1990-1999	2000-2010
• 30	• 53	• 175	• 124	• 59	• 6

În colecție se regăesc unele monografii și publicații științifice semnate de însăși profesorul Mircea Ioniță, depozitate în Colecția Depozitului Obligativ *Universitaria* (DOU) al Bibliotecii Științifice USARB. Lucrările conțin studii și articole, care privesc problemele funcționării limbilor, semanticii, traducerii.

- Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți. Analele științifice ale Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți. Filologie : Serie nouă. – Bălți : [S. n.], 1998. – Vol. XIX.
- Григорьев, Вадим Павлович. Старопровансальский язык и литература / В. П. Григорьев, В. И. Банару, М. П. Ионицэ ; отв. ред. Р. Г. Пиотровский. – Кишинев : Штиинца, 1990. – 161 p. – ISBN 5-376-00722-7.
- Ионицэ, Мирчя Петрович. Глоссарий контекстуальных связей : (на материале французского языка) / М. П. Ионицэ. – Кишинев : Штиинца, 1981. – 96 p.

Tradiție și noi paradigme de cercetare în biblioteconomie

- Ионицэ, Мирчя Петрович. Статистика и вероятностный машинный перевод французского глагола на русский и молдавский языки (на материале французских текстов по публицистике) : Автореф. дис. канд. фил. наук / М. П. Ионицэ ; науч. рук.: Р. Г. Пиотровский. – Ленинград : [б. и.], 1972. – 34 р.
- Функционально-семантический аспект языковых единиц разных уровней : Романо-германская филология : Межвузовский сборник / КГУ им. В. И. Ленина ; ред.: Г. С. Чинчлей [и др.]. – Кишинэу : Штиинца, 1986. – 147 р.
- Бельцкий Государственный Педагогический Институт им. "Алеку Руссо". Ученые записки : в 15-ти вып. – Бельцы : [б. и.], 1970. – Вып. 13 (Иностранные языки). – 144 р.
- Школа-семинар по оптимизации преподавания иностранных языков с помощью технических средств : Тезисы доклады и сообщений, 5-15 сентября 1979 г. / Кишинёвский сельскохоз. ин-т. им. М. В. Фрунзе ; ред. кол.: Т. А. Аполлонская [и др.]. – Кишинёв : [б. и.], 1979.

Farmecul și valoarea acestei colecții este reprodusă de cărțile rare din domeniul limbii și literaturii franceze, lucrări traduse din literatura engleză, spaniolă, greaca antică. Prezintă o deosebită atenție volumele cu informații despre istoria și cultura Franței, biografii ale personalităților notorii, editate la edituri de prestigiu.

- Aristophane. Aristophane. Tome 4: Les Thesmophories. Les Grenouilles / Aristophane ; texte établi par Victor Coulon ; et traduit par Hilaire Van Daele. –Paris : Société d'édition "Les Belles Lettres", 1946. – 157 p. – (Collection des universités de France).

Tradiție și noi paradigme de cercetare în biblioteconomie

- Aristophane. Aristophane. Tome 1 : Les Acharniens. Les cavaliers. Les nuées / Aristophane ; texte établi par Victor Coulon ; traduit par Hilaire Van Daele. – 3e ed., rev. et corrigée. – Paris : Les Belles Lettres, 1948. – XXXII, 232 p. – (Collection des universités de France).
- Arrigon, Louis-Jules. Les débuts littéraires d'Honoré de Balzac, d'après des documents nouveaux et inédits / L.-J. Arrigon. – 2e ed. – Paris : Perrin, 1924. – 275 p.
- Borges, Jorge Luis. Enquêtes : 1937-1952 ('Otras inquisiciones') / Jorge Luis Borges ; traduit de l'espagnol par Paul et Sylvia Bénichou. – 5e ed. – Paris : Gallimard, 1957. – 310 p. – (La Croix du sud / dirigée par Roger Caillois ; 16).
- Claudel, Paul. Le père humilié : drame en quatre actes / Paul Claudel. – 14e éd. – Paris : Gallimard, 1942. – 189 p. – (NRF).
- Duhamel, Georges. Chronique des Pasquier. [volume 5] : Le désert de Bièvres / Georges Duhamel. – 13e éd. – Paris : Mercure de France, 1937. – 324 p.
- Gauthier, Théophile. Mademoiselle de Maupin / Théophile Gauthier. – Paris : Edition et Librairie, [1936?]. – 249 p. – (Collection des écrivains illustres).
- Gide, André. Littérature engagée / Andre Gide ; textes réunis et présenté Yvonne Davet. – [Paris] : Gallimard, 1950. – 361 p. – (NRF).
- Giono, Jean. Les âmes fortes : Roman / Giono Jean. – Paris : Gallimard, 1958. – 443 p. – (Le Livre de Poche).
- Hugo, Victor. William Shakespeare / Victor Hugo. – Paris : Nelson, [1865?]. – 384 p. – (Collection Nelson).
- Marivaux. Le Jeu de l'amour et du hasard ; L'Épreuve / Marivaux ; notice et notes par Ch.-M. Des Granges. – Paris : Librairie Hatier, [1947?]. – 80 p. – (Les Classiques Pour Tous).

Tradiție și noi paradigme de cercetare în biblioteconomie

- Michelet, Jules. Histoire de France au moyen age ; Jeanne D`Arc / J. Michelet. – Nouvelle éd. – Paris : Calmann-Lévy, Éditeurs, [1926?]. – 333 p. ; portr.
- Walpole, Horace. Le château d'Otrante : histoire gothique / Horace Walpole ; traduit par Dominique Corticchiato ; préface de Paul Éluard. – Paris : Librairie Jose Corti, 1943. – 155 p. – (Collection Romantique ; 4).
- Богородицкий, Василий Алексеевич. Введение в изучение современных романских и германских языков / В. А. Богородицкий ; под общ. ред. Н. С. Чемоданова. – 2-е изд. – Москва : Изд-во лит. на иностр. яз., 1959. – 184 p. – (Библиотека филолога).
- Кирилловская, Надежда Даниловна. Звуки французского языка : Практическая фонетика для преподавателей = Les sons du français / Н. Д. Кирилловская. – Москва ; Ленинград : Учпедгиз, 1947. – 175 p. : il.

Lucrările din colecție care prezintă valori universale ale literaturii sunt scrise de autori laureați ai Premiului Nobel pentru Literatură: *Le mythe de Sisyphe* (1943) de Albert Camus; *Le Mur* (1943) de Jean-Paul Sartre; *Littérature engagée* (1950), *Les faux-monnayeurs* (1991), *Les nourritures terrestres suivi de les nouvelles nourritures* (1991) de André Gide; *Therese Desqueyroux*; *Le noeud de viperes*; *Les chemins de la mer* (1966) de Francois Mauriac; *Rue des Boutiques Obscures* (1991), *Vestiaire de l'enfance* (2001) de Patrick Modiano.

Sunt de remarcat, în mod deosebit, cărțile din domeniul lingvisticii, selectate minuțios de profesorul M. Ioniță, care vor elucida viitorilor profesioniști cele mai importante etape de dezvoltare a lingvisticii și științei filologice. Editate în secolul XX, volumele din colecție reprezintă un tezaur fundamental, indispensabil în cultivarea competențelor lingvistice și a celor cultural - spirituale.

Tradiție și noi paradigme de cercetare în biblioteconomie

O parte din cărțile colecției sunt din alte domenii ale cunoașterii: filosofie, psihologie, sociologie, științe reale, medicină, artă și istorie. Interconexiunea dintre diverse domenii științifice, facilitează investigațiile și dezvoltarea mai profundă și complexă a fiecărei dintre ele.

- Ancy, Jacqueline. Saint-Exupéry : l'homme et son œuvre / Jacqueline Ancy ; images de Jean Mermoz. – Paris ; Bruxelles ; Montréal : Didier, 1965. – 80 p. ; il. – (Lire et savoir).
- Didier, Julia. Dictionnaire de la philosophie / Julia Didier. – Paris : Larousse, 1991. – 302 p. : il., fot. – (Références Larousse. Sciences de l'Homme). – ISBN 2-03-720214-8.
- Les Entretiens de Confucius / traduction du chinois, introduction et notes par Pierre Ryckmans. – Paris : Gallimard, 2010. – 141 p. – (Folio ; 4145). – ISBN 978-2-07-030531-5.
- Le Fantastique au carrefour des arts, colloque international. Le Fantastique au carrefour des arts : Actes du colloque international de Cluj-Napoca, 22-23 octobre 1997 / éd.s.: Rodica Lascu-Pop et Gwenhaël Ponnau. – Cluj-Napoca : Clusium, 1998. – 163 p. ; fot. – Antetit.: Université „Babeș-Bolyai” de Cluj-Napoca, Centre d'Études des Lettres Belges de Langue Française. – ISBN 973-555-191-8.
- Zima, Pierre V. L'École de Francfort : Dialectique de la particularité / Pierre V. Zima. – Paris : Editions Universitaires, 1974. – 193 p. – (Citoyens).
- Ушакова, Татьяна Николаевна. Функциональные структуры второй сигнальной системы : Психофизиологические механизмы внутренней речи / Т. Н. Ушакова ; Акад. наук СССР, Ин-т. высшей нервной деятельности и нейрофизиологии, Ин-т. психологии. – Москва : Наука, 1979. – 248 p.

Traditie și noi paradigme de cercetare în biblioteconomie

Colecția conține cărți și autoreferate cu autograf donate profesorului Mircea Ioniță de către colegi cu care a activat, discipoli pe care i-a susținut și i-a îndrumat, precum și cunoscuți filologi cu care a colaborat, a participat la diverse conferințe și simpozioane în decursul anilor: R. Piotrowski, V. Banaru, D. Stoica, N. Corlăteanu, P. Jlesco, I. Manoli, S. Berejan, V. Schiba, M. Makarov, V. Guțu, A. Koverin, G. Cincilei, L. Eșan, N. Matcaș, I. Matcovschi, M. Lescenco, V. Kavolite-Mițkene etc. În viziunea lui Ion Axinti, lector superior universitar, Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, în lingvistica contemporană Mircea Ioniță „a fost și va rămâne un investigator pronunțat curios, îndrăzneț, care prin originalitatea versiunii sale

Tradiție și noi paradigme de cercetare în biblioteconomie

lingvistice a cucerit simpatia și aprecierea multor lingviști renumiți din țară și peste hotarele ei, cu care devine un bun prieten.”

Publicațiile periodice din colecție care au fost editate în Republica Moldova, România și Franța, cuprind studii și articole din diverse domenii ale științei filologice, analize literare și stilistice, recomandări metodologice de predare, comentarii și recenzii. Revistele se adresează unui cerc larg de cititori interesați de problemele lingvistice.

- Cercetări de lingvistică. – București : Ed. Academiei R.S.R, 1989. – ISSN 0373-1545.
- Limba română / Academia Română, Secția de Filologie și Literatură. – București : Ed. Academiei Române, 1989-1990. – ISSN 0025-3523.
- Revistă de lingvistică și știință literară / Academia de Științe a Moldovei. – Chișinău : [S. n.], 1997-1998. – ISSN 0236-3119.
- Revue roumaine de linguistique. – București : [S. n.], 1989-1990. – ISSN 0035-3957.
- Studii și cercetări lingvistice / Academia Republicii Populare Române. – București : [S. n.], 1989-1990. – ISSN 0039-405X.
- Langage et Société / publiée à la Maison des sciences de l'homme avec le concours du Centre national de la recherche scientifique. – Paris : [S. n.], 1989-2000, 2002. – ISSN 0181-4095.
- La Langue Française : Revue trimestrielle. – Paris : [S. n.], 1969, 1989, 1990.
- Langages : Revue trimestrielle. – Paris : [S. n.], 1970.

Tradiție și noi paradigme de cercetare în biblioteconomie

- Recherches Internationales à la lumière du marxisme. – Paris : [S. n.], 1974.

Contribuția savantului Mircea Ioniță la dezvoltarea lingvisticii, precum și la studiul limbilor, are o valoare deosebită pentru formarea multor generații de filologi, profesioniști cu o cultură înaltă, asigurând o continuitate a ideilor marelui lingvist. În opinia Oxanei Chira, doctor în filologie, lector universitar, Profesorul Mircea Ioniță a fost: „O personalitate care a devenit o filă de istorie pentru noi, discipolii, dar și pentru întreaga comunitate științifică bălțeană și basarabeană.”

În concluzie dorim să menționăm că lucrările din Colecția „Mircea Ioniță” sunt destinate pentru specialiști în domeniul lingvisticii: profesorii universitari, doctoranzilor, masteranzilor, studenților, precum și tuturor celor interesați de cultura limbii și literaturii.

Documentele și informația despre Colecția „Mircea Ioniță” sunt expuse pe siteul Bibliotecii în Catalogul electronic LibUniv pe platforma ExLibris Primo, și în la rubrica Donațiile lunii ianuarie 27-01-2020 <http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/noutati/172-evenimente/evenimente-2020/850-donatii-ian>

Referințe bibliografice:

1. AXENTI, Ion. Profesorul Mircea Ioniță. In: *Tradiție și modernitate în abordarea limbajului* : Materialele Colocviului comemorativ intern. consacrat aniversării a 65-a de la nașterea prof. Mircea Ioniță, Bălți, 25 noiem. 2006. Bălți : Presa universitară bălțeană, 2006, pp. 28-30. ISBN 978-9975-50-014-2.
2. CHIRA, Oxana. Profesorul Mircea Ioniță – o carte rămasă deschisă pentru posteritate. In: *Limbaj și context = Speech and Context*, 2011, Anul II, vol. 2, pp. 19-21. ISSN 1857-4149.
3. PRUS, Elena. Misiunea (inter)culturală a Universității în formula bălțeană de responsabilizare profesională. In: *Tradiție și modernitate în abordarea limbajului* : Materialele Colocviului comemorativ intern. consacrat aniversării a 65-a de la nașterea prof. Mircea Ioniță, Bălți, 25 noiem. 2006. Bălți : Presa universitară bălțeană, 2006, pp.12-13. ISBN 978-9975-50-014-2.
4. *Colecția Bibliotecii Științifice USARB* <http://primo.libuniv.md/>
5. *Donațiile lunii ianuarie 27-01-2020* [online] [accesat 15 aprilie 2021]. Disponibil: <http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/noutati/172-evenimente/evenimente-2020/850-donatii-ian>